

"کنترل عفونت و استریلیزاسیون در دندانپزشکی"

مقدمه و هدف :

باتوجه به شیوع عفونت های واگیردارمانند ایدز و هپاتیت B و سل و... که به یکی از بزرگ ترین مخاطرات سلامتی انسان تبدیل شده اند ، روشهای پیشگیری و کنترل انتقال این عفونت ها در کل جامعه و از جمله مراکز ارائه خدمات دندانپزشکی اهمیت فراوانی دارد . حرفه دندانپزشکی در معرض خطر انواع وسیعی از میکروارگانیزم های موجود در خون و بزاق بیماران می باشد . این میکروارگانیزمها میتوانند سبب ایجاد بیماری عفونی شوند. چون تمام بیماران مبتلا را نمیتوان به واسطه سابقه بیماری قبلی و معاینه بالینی شناسایی نمود بایستی احتیاطات لازم در برخورد با همه بیماران رعایت شود و به همین دلیل دندانپزشک هر بیماری را باید بطور جدی آلوده تصور کند. از طرف دیگر ، کارکنان دندانپزشکی قطعاً آلوده نیستند اما میتوانند منشا عفونت باشند. کنترل عفونت ، یک موضوع اساسی (اصلی) در پزشکی و دندانپزشکی ، انتقال بیماری های واگیر است . میکروارگانیزم ها عامل بروز عفونتها و بیماریهای مختلفی در بدن انسان هستند و به میزان زیادی در طبیعت وجود دارند. استریلیزاسیون به حذف تمام اشکال زنده و بیولوژیکی موجود در یک ناحیه خاص مانند یک سطح ، حجم مایع و... کمک می کند. وسایل دندانپزشکی که از طریق آنها عفونت قابل انتقال می باشد به سه دسته بحرانی ، نیمه بحرانی و غیر بحرانی .

وسایل بحرانی، برای نفوذ به داخل بافت نرم یا استخوان مورد استفاده قرار می گیرند و بیشترین خطر انتقال عفونت را دارند و باید با حرارت استریل شوند مانند سوزن یا فیکسچر ایمپلنت .

وسایل نیمه بحرانی ، وسایلی هستند که در تماس با مخاط یا پوست غیر سالم قرار می گیرند و خطر انتقال عفونت در آنها کمتر است . از آنجا که بیشتر وسایل نیمه بحرانی در دندانپزشکی تحمل حرارت را دارند ، باید با استفاده از حرارت استریل شوند. اگر وسیله نیمه بحرانی ، به حرارت حساس است ، باید با ضدعفونی کننده سطح بالا ضدعفونی شود . ضدعفونی کننده های سطح بالا ، استریل کننده ها و ضدعفونی کننده های تایید شده توسط مراجع ذی صلاح باید برچسب های خاصی داشته باشند و دستورات کارخانه سازنده به دقت رعایت شود .

وسایل غیربحرانی، کمترین خطر انتقال عفونت را دارند. این اجسام فقط با پوست سالم در تماس هستند که به صورت سدی موثر در مقابل میکروارگانیسم ها عمل می کند. در بیشتر موارد، تمیز کردن و سپس ضدعفونی کردن با یک ضدعفونی کننده بیمارستانی تایید شده توسط مراجع بهداشتی جهت این وسایل کفایت می کند. از آنجایی که ممکن است تمیز یا ضدعفونی کردن وسایل غیربحرانی سخت باشد یا به سطوح آسیب برساند استفاده از پوشش های حفاظتی یک بار مصرف روی سطوح می تواند جایگزین خوبی باشد.

برای وسایل مراقبت از بیمار که به استریل شدن نیاز ندارند، سه درجه زیاد، متوسط و کم از ضدعفونی کنندگی و برای سطوح محیطی دودرجه متوسط و کم مورد استفاده قرار می گیرند.

بخش استریلیزاسیون باید دارای دستگاه استریل کننده و سایر تجهیزات مربوط به آن فضای کافی برای بارگذاری وسایل، تخلیه و خنک کردن آنها باشد. روشهای استریل کردن عبارتند از: استریل با بخار تحت فشار (اتوکلاو)، بخار شیمیایی غیراشباع و حرارت خشک. که در این بین استریل کردن با بخار، اقتصادی، و برای وسایل بحرانی و نیمه بحرانی پیچیده و غیر پیچیده که به حرارت و رطوبت حساس نیستند مورد استفاده قرار می گیرند.

هدف از این مطالعه نشان دادن اهمیت کنترل عفونت در دندانپزشکی و روش های مختلف استریلیزاسیون می باشد.

مواد و روش ها: ما برای ارائه این مقاله، مطالب و مقالات فارسی و انگلیسی کتب و مجلات سالهای 2000-2017 را بررسی نمودیم

نتایج:

دندانپزشکی امروز یک چالش جدی برای حفظ سلامت بیمار ارائه می دهد تاثیر و کارایی کنترل عفونت در مطب دندانپزشکی برای ایمنی بیماران ضروری است و برنامه های کنترل عفونت شامل تمیز کردن و استریلیزاسیون وسایل و دستگاههای با استفاده مجدد دندانپزشکی است. کادر بهداشتی دندانپزشکی بایستی قبل از استریلیزاسیون وسایل را تمیز کنند و به شکلی که صدمه ای به آنها وارد نشود جهت استریل انتقال دهند. عفونت متقاطع، عفونت ثانویه ای است که به علت انتقال میکروب از بیمار دیگر

ایجاد شده است . انتقال میکروارگانیسم های مضر (اغلب ،باکتریها و ویروسها) ، گسترش عفونت هایی که بین مردم ،وسایل دندانپزشکی ویا بدن دیده میشود میتواند باعث بروز بسیاری مشکلات شوند بنابراین کارکنان پزشکی برای اطمینان از ایمنی وسایل و تمیزی محیط کار بسیار تلاش می کنند.

بحث:

سنجش عملکردی کنترل عفونت به طور موثر و کارآ ، برای اطمینان از ایمنی بالای بیمار و کاهش ریسک عفونت متقاطع ضروری است . هدف از کنترل عفونت در دندانپزشکی کاهش یا حذف تماس بیماران و اعضای گروه دندانپزشکی با میکروارگانیسم ها ست . این برای کارکنان اصلی دندانپزشکی ضروری است که وسایل دندانپزشکی تفکیک و استریل شوند. کارکنان بایستی باندازه کافی برای درک نحوه شستن و استریل کردن وسایل و همچنین بکارگیری متدهایی که بهترین نتیجه را برای وسایل و لوازم بدهد ، آموزش ببینند .